

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States
Issued every day except Sunday
and Legal Holidays.
50,000 Readers

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

NO. 159. — ŠTEV. 159.

NEW YORK, TUESDAY, JULY 9, 1918. — TOREK, 9. JULIJA, 1918.

VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

Položaj v Rusiji

000

CELA MURMANSKA POKRAJINA SE JE IZREKLA ZA ZAVEZNIKE IN PROTI BOLJŠEVIKOM. — ČEHO-SLOVAKI KONTROLIRajo VLADIVOSTOK. — V MESTU JE ZAVEZNIKA PATROLA. — SPOR MED AVSTRIJO IN UKRAJINO. — 75,000 UKRAJINSKIH KMETOV PRODRIJA PROTIV NEMCIM.

000

True translation filed with the post master at New York, N. Y. in July 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Kodanj, Dansko, 7. julija. — da je revolucija v Ukrainski neizv. Vse prebivalstvo murmanskega ogibja, aka se položaj ne izboljša obrežja na polotoku Kola, ki meji in se čete takoj ne odstranijo. na Belo in Severno ledeno more. London, 8. julija. — Nadaljnje je prelomilo zvezo z Rusijo in se poročila o vstaji proti Nemcem v Ukrainski objavljajo petrograjski in

Ukraini potrebuje iz Združenih držav pressa, ki poroča, da vstaja na Murmansku.

Washington, D. C., 7. julija. — umikajo pred prodirojščimi obzorje škotske čete južno od La Bassee kanala, je imel za posledico zajetje par jetnikov.

Podnevi: — V pretekli noči so avstralske čete nekoliko napredovali na svoji črti na fronti 300 jardov ob reki Somme ter ujele več jetnikov.

Poročilo dodaja, da je prišel to-kodanjski poročevalec "Daily Ex-

Var potrebuje iz Združenih držav pressa", ki poroča, da vstaja na Murmansku.

London, 8. julija. — Panika vlada med baržuazijo, novem načrtu bodo sledili, je po-ki so vtemirjeni, ker se Nemci umikajo pred prodirojščimi obzorje škotske čete južno od La Bassee kanala, je imel za posledico zajetje par jetnikov.

Sovražniške operacije so vedenje na fronti 4 dni in v kateri se izgubili 3000 vojnih sveta v Parizu.

Ker od 24. junija ni bilo nikakih vesti od ameriškega poslanika ceni na 30,000, odločno zahtevajo

Franciso, je bil državni depart-jačenj z zapadne fronte. Skupno navezani samu na indirektno Sveti čet, ki operirajo proti

nezdostna poročila o dogod-kih v Rusiji.

Zadnja poslanikova vest je bilo poročilo o ateraciji krajinskih ci-vilnih oblasti v Arhangelsku, ki je glavno mesto province istega imena in kjer leži tudi Kola. Boljševiki so zaprli oblasti pod obdol-jitvijo nelodljnosti in nekateri ujetniki so na potu v Moskvo po-tovari skozi Vologdo, kjer se na-haja poslanik Francis.

London, 8. julija. — Poročilo "Daily Express" iz Tokia, Ja-ponsko, dne 2. julija se glasi:

Vladivostoski sovjet je izdal na-mene odredbe za odpor proti Če-ho-Slovakom in luhkota, s katerim je bilo mogoče odstraniti, daje-niško oblasti pod obdol-jitvijo nelodljnosti in nekateri ujetniki so na potu v Moskvo po-tovari skozi Vologdo, kjer se na-haja poslanik Francis.

Zadnja poslanikova vest je bilo poročilo o ateraciji krajinskih ci-vilnih oblasti v Arhangelsku, ki je glavno mesto province istega imena in kjer leži tudi Kola. Boljševiki so zaprli oblasti pod obdol-jitvijo nelodljnosti in nekateri ujetniki so na potu v Moskvo po-tovari skozi Vologdo, kjer se na-haja poslanik Francis.

London, 8. julija. — Poročilo "Daily Express" iz Tokia, Ja-ponsko, dne 2. julija se glasi:

Vladivostoski sovjet je izdal na-mene odredbe za odpor proti Če-ho-Slovakom in luhkota, s katerim je bilo mogoče odstraniti, daje-niško oblasti pod obdol-jitvijo nelodljnosti in nekateri ujetniki so na potu v Moskvo po-tovari skozi Vologdo, kjer se na-haja poslanik Francis.

Bazel, Švica, 8. julija. — Bom-baridirajo znake o pesnju boljševiških sile v Sibiriji. Čeho-Slovenških avijatikov je bilo naj-

vaki v Vladivostoku so odrezani hujše v sedanjem vojni, davširavno od svojih oddelkov v zapadni Si-

biriji, toda po dogodkih se more je bil severni del želzniških po-

skelepti, da bodo skupno kontro-stanje in sloviti želzniški most. Ena

bomba je padla sredi mostu čez Mozelj, druga pa na kraljevo pa-lačo.

Južnonemški listi pravijo, da je bilo v Coblenzu ubitih 12 oseb, 23 daljena, da je zapadni zavezniški so ranjenih, ne omemajo pa trd-ne morejo dojeti; njihova dela so je-

nače. Odkar se je pričela vojna, Slovani, niso nikdar poskušali ho-riči, toda po dogodkih se more je bil severni del želzniških po-

skelepti, da bodo skupno kontro-stanje in sloviti želzniški most. Ena

bomba je padla sredi mostu čez Mozelj, druga pa na kraljevo pa-lačo.

Basel, Švica, 8. julija. — Bom-baridirajo znake o pesnju boljševiških sile v Sibiriji. Čeho-Slovenških avijatikov je bilo naj-

vaki v Vladivostoku so odrezani hujše v sedanjem vojni, davširavno od svojih oddelkov v zapadni Si-

biriji, toda po dogodkih se more je bil severni del želzniških po-

skelepti, da bodo skupno kontro-stanje in sloviti želzniški most. Ena

bomba je padla sredi mostu čez Mozelj, druga pa na kraljevo pa-lačo.

London, 8. julija. — Nocno je bilo poročilo vojnega ministra se glasi:

Basel, Švica, 8. julija. — Bom-baridirajo znake o pesnju boljševiških sile v Sibiriji. Čeho-Slovenških avijatikov je bilo naj-

vaki v Vladivostoku so odrezani hujše v sedanjem vojni, davširavno od svojih oddelkov v zapadni Si-

biriji, toda po dogodkih se more je bil severni del želzniških po-

skelepti, da bodo skupno kontro-stanje in sloviti želzniški most. Ena

bomba je padla sredi mostu čez Mozelj, druga pa na kraljevo pa-lačo.

London, 8. julija. — Nocno je bilo poročilo vojnega ministra se glasi:

Basel, Švica, 8. julija. — Bom-baridirajo znake o pesnju boljševiških sile v Sibiriji. Čeho-Slovenških avijatikov je bilo naj-

vaki v Vladivostoku so odrezani hujše v sedanjem vojni, davširavno od svojih oddelkov v zapadni Si-

biriji, toda po dogodkih se more je bil severni del želzniških po-

skelepti, da bodo skupno kontro-stanje in sloviti želzniški most. Ena

bomba je padla sredi mostu čez Mozelj, druga pa na kraljevo pa-lačo.

London, 8. julija. — Nocno je bilo poročilo vojnega ministra se glasi:

Basel, Švica, 8. julija. — Bom-baridirajo znake o pesnju boljševiških sile v Sibiriji. Čeho-Slovenških avijatikov je bilo naj-

vaki v Vladivostoku so odrezani hujše v sedanjem vojni, davširavno od svojih oddelkov v zapadni Si-

biriji, toda po dogodkih se more je bil severni del želzniških po-

skelepti, da bodo skupno kontro-stanje in sloviti želzniški most. Ena

bomba je padla sredi mostu čez Mozelj, druga pa na kraljevo pa-lačo.

London, 8. julija. — Nocno je bilo poročilo vojnega ministra se glasi:

Basel, Švica, 8. julija. — Bom-baridirajo znake o pesnju boljševiških sile v Sibiriji. Čeho-Slovenških avijatikov je bilo naj-

vaki v Vladivostoku so odrezani hujše v sedanjem vojni, davširavno od svojih oddelkov v zapadni Si-

biriji, toda po dogodkih se more je bil severni del želzniških po-

skelepti, da bodo skupno kontro-stanje in sloviti želzniški most. Ena

bomba je padla sredi mostu čez Mozelj, druga pa na kraljevo pa-lačo.

London, 8. julija. — Nocno je bilo poročilo vojnega ministra se glasi:

Basel, Švica, 8. julija. — Bom-baridirajo znake o pesnju boljševiških sile v Sibiriji. Čeho-Slovenških avijatikov je bilo naj-

vaki v Vladivostoku so odrezani hujše v sedanjem vojni, davširavno od svojih oddelkov v zapadni Si-

biriji, toda po dogodkih se more je bil severni del želzniških po-

skelepti, da bodo skupno kontro-stanje in sloviti želzniški most. Ena

bomba je padla sredi mostu čez Mozelj, druga pa na kraljevo pa-lačo.

London, 8. julija. — Nocno je bilo poročilo vojnega ministra se glasi:

Basel, Švica, 8. julija. — Bom-baridirajo znake o pesnju boljševiških sile v Sibiriji. Čeho-Slovenških avijatikov je bilo naj-

vaki v Vladivostoku so odrezani hujše v sedanjem vojni, davširavno od svojih oddelkov v zapadni Si-

biriji, toda po dogodkih se more je bil severni del želzniških po-

skelepti, da bodo skupno kontro-stanje in sloviti želzniški most. Ena

bomba je padla sredi mostu čez Mozelj, druga pa na kraljevo pa-lačo.

London, 8. julija. — Nocno je bilo poročilo vojnega ministra se glasi:

Basel, Švica, 8. julija. — Bom-baridirajo znake o pesnju boljševiških sile v Sibiriji. Čeho-Slovenških avijatikov je bilo naj-

vaki v Vladivostoku so odrezani hujše v sedanjem vojni, davširavno od svojih oddelkov v zapadni Si-

biriji, toda po dogodkih se more je bil severni del želzniških po-

skelepti, da bodo skupno kontro-stanje in sloviti želzniški most. Ena

bomba je padla sredi mostu čez Mozelj, druga pa na kraljevo pa-lačo.

London, 8. julija. — Nocno je bilo poročilo vojnega ministra se glasi:

Basel, Švica, 8. julija. — Bom-baridirajo znake o pesnju boljševiških sile v Sibiriji. Čeho-Slovenških avijatikov je bilo naj-

vaki v Vladivostoku so odrezani hujše v sedanjem vojni, davširavno od svojih oddelkov v zapadni Si-

biriji, toda po dogodkih se more je bil severni del želzniških po-

skelepti, da bodo skupno kontro-stanje in sloviti želzniški most. Ena

bomba je padla sredi mostu čez Mozelj, druga pa na kraljevo pa-lačo.

London, 8. julija. — Nocno je bilo poročilo vojnega ministra se glasi:

Basel, Švica, 8. julija. — Bom-baridirajo znake o pesnju boljševiških sile v Sibiriji. Čeho-Slovenških avijatikov je bilo naj-

vaki v Vladivostoku so odrezani hujše v sedanjem vojni, davširavno od svojih oddelkov v zapadni Si-

biriji, toda po dogodkih se more je bil severni del želzniških po-

skelepti, da bodo skupno kontro-stanje in sloviti želzniški most. Ena

bomba je padla sredi mostu čez Mozelj, druga pa na kraljevo pa-lačo.

London, 8. julija. — Nocno je bilo poročilo vojnega ministra se glasi:

Basel, Švica, 8. julija. — Bom-baridirajo znake o pesnju boljševiških sile v Sibiriji. Čeho-Slovenških avijatikov je bilo naj-

vaki v Vladivostoku so odrezani hujše v sedanjem vojni, davširavno od svojih oddelkov v zapadni Si-

biriji, toda po dogodkih se more je bil severni del želzniških po-

skelepti, da bodo skupno kontro-stanje in sloviti želzniški most. Ena

bomba je padla sredi mostu čez Mozelj, druga pa na kraljevo pa-lačo.

London, 8. julija. — Nocno je bilo poročilo vojnega ministra se glasi:

Basel, Švica, 8. julija. — Bom-baridirajo znake o pesnju boljševiških sile v Sibiriji. Čeho-Slovenških avijatikov je bilo naj-

vaki v Vladivostoku so odrezani hujše v sedanjem vojni, davširavno od svojih oddelkov v zapadni Si-

biriji, toda po dogodkih se more je bil severni del želzniških po-

"GLAS NARODA"

COVENIC PUBLISHING COMPANY
(Slovenian Daily.)
Owned and published by the
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers;
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list na Ameriko Za celo leto za mesto New York \$5.00
in Canada..... \$3.50 Za pol leta za mesto New York.. 3.00
Za pol leta ..... 2.00 Za četrt leta za mesto New York 1.50
Za štir leta ..... 1.00 Za inozemstvo za celo leto..... 0.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemski nedelj in praznik.

"GLAS NARODA"

("Voices of the People")

Issued every day except Sundays and Holidays

Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisja in osebnosti se ne priobčujejo.

Denar naj se blagovno pošljati po — Money Order.

Pri spremembni kraju naročnikov prosimo, da se nam tudi prejmejo vnosilne naznani, da hitrejje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"

New York City

Telefon: 2876 Cortlandt.

444

Nov narod

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. in July 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Sedanji teden bo nad vse značilen v zgodovini, kajti videl je formalni vstop Jugoslovjanov v vojno za demokracijo.

Ta teden so doble aspiracije zatiranega naroda v AvstroOgrski priznanje od strani vlade Združenih držav. — Združene države so si naprileti našlo, da oborože in opremijo slovansko legij tujev, tako da bodo mogli Čehoslovaki in Jugoslovani igrati vredno ulogo na bojnih poljih Evrope.

Sprejem članov Jugoslovanskega Odbora od strani državnega tajnika je bil dokaz na zunaj glede simpatij, katere gojijo Združene države za stvar zatiranih narodov dvojne monarhije ter dokaz namena Amerike, da konča gospodstvo Habsburžanov, ki so tako dolgo s silo usiljovali svojo vlado Slovanom cesarstva.

Velika imponirajoča ceremonija, ki je predstavljala vredno dopolnenje tedna, ki bo slaven v analih Slovanstva, se je vršila popoldne due 4. julija v parku poljedelskega tajništva, ko je M. Mihaljević, srbski poslanik, vspričo velikanskega navdušenja zbranih Srbov, Hrvatov in Slovencev, slovesno razvil novo zastavo Jugoslavije.

V svojem zgovornem nagovoru je povdarjal poslanik zgodovinsko važnost te prireditve.

— Naši sovražniki — je izjavil poslanik — so uničili meje Srbije, a so združili naš narod — Srbe, Hrvate in Slovence — v njih bojih proti sovražnikom prostosti. Da, postali smo združeni pod jarmom svražnika. Dokaz tega narodnega združenja je ta zastava. Sovražnik ne more še nadalje biti uspešen pri razcepovanju nas, kajti v tem boju bomo ali vsi poginili ali pa bomo vsi prosti. Dejstvo, da je ta zastava prvič zagledala dnevnou luč v tej veliki deželi, ki nas je vzela pod svojo zaščito, je jamstvo, da bomo ponesli to zastavo v svojo osvobojenje zemlj. Prisemimo torej, da bomo vedno pripravljeni umrli za ranjeno.

Revolucionarno gibanje, ki je zaobljuba oprostitev Jugoslovjanov, je imelo svoj pričetek s podpisanjem Krfiske deklaracije v juliju preteklega leta in glavnim predstavitelji Jugoslovanskega komiteja so izjavili, da se bodo Srbi iz Srbije ter Jugoslovani iz Avstro-Ogrske še nadalje borili proti skupnemu sovražniku, dokler se jih ne združi v en narod pod žezlom kralja Petra.

Druge dejanie te zgodovinske drame je ustvarjenje slovenske legije od strani Združenih držav. Tretje in zadnje dejanje pa se bo zaključilo na bojnih poljih Evrope, kjer se bodo avstrijski Slovani borili rame ob rami z vezniki, dokler se ne doseže konečne zmage.

Vojno-industrijski urad

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. in July 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Pismo na vse izdajatelje časopisov.

Radi pomankanja materiala je postal vprašanje dobave materiala skrajno akutno in pri uporabi papirja je treba štediti na najbolj obsežen način.

Potrebno je vsed tega, da vsi listi, ki prihajajo na svetlo dnevno ali tedenski s 15. julijem 1918 uveljavijo naslednje uvodne ekonomskie odredbe:

— Preneha naj se s povratnim sprejemanjem neprodanih kopij.

— Preneha naj se z uporabo vseh kopij za uzorec in prosto razdeljevanje.

— Preneha naj se z dajanjem kopij, razen za urade ali ki so potrebne po pravilniku v slučajih oficijelnega oglaševanja.

— Preneha naj se z dajanjem prostih kopij za oglasvalec, razen po eno kopijo v nadzorovalne namene.

— Preneha naj se s samovoljim usiljevanjem kopij pri prodajaleci, to je ne sme se jih siliti, da bi kupovali več kopij kot jih morejo prodati, v namenu, da se obdrži gotova ozemlja.

Preneha naj se s povratnim kupovanjem papirja tako na debelo kot na drobno tako od agentov kot prodajalec, da se zagotovi s tem prednostno reprezentacijo.

— Preneha naj se s plačevanjem plač ali komisij za agenta, prodajalec ali dečke, da se s tem zagotovi ekvivalent za povratne privilegije.

— Preneha naj se z vsemi izmenjavami zastonj.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. in July 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Dopisi

Johnstown, Pa.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. in July 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Smielo se lahko reče, da se je letošnji 4. julij praznoval po celem ameriškem kontinentu kot še nikdar prej. Temu ni žuda, kajti danšnji čas je najbolj primeren, da se proslavi zgodovinske dneve in da narod izrazi svoje hrepenejo za svojo emanציפациjo.

4. julij se je praznoval v Johnstownu nad vse sijajno: okrog 18.

tisoč vdeležencev se je vdeležilo

parade, skoraj vse društva vseh

narodnosti so se vdeležili koraka-

ju. Nad vse častno so slovenska

društva redila svojo našo leto ter

ta pokazala ameriški javnosti, po-

temen pa narod hrepene.

Napis, katera so imela društva, so želi-

povod brez uplav in niso pre-

triravati, ako rečem, da so sloven-

ska društva, v katerih je bilo vde-

leženje nad tisoč članov, preko-

silca vsa ostala društva drugih na-

rodnosti ter tako dala kras celo

prireditvi. Deset ameriških za-

stav med njimi slovenska troboj-

ica, je krasilo naša društva. Male

Slovenke, ene komaj po stiri leta

star, vse v belo oblačenje (kakih

40), so bile povsod s solzani na-

vdušenja od občinstva sprejeti.

Ni jih ni utrudila skoro 2 milij-

dola heja in vročina, vprašajte

so konca re, ter se tako lepo za-

dežale, da se je vsaki čudil; vo-

do se jih starejše dečke, aranž-

irali jih je Mr. Vidovlje Rovan-

šek. Časopisi v Johnstownu so

polni hvale in ljudstvo ne more

prehvaliti lepega nastopa slovenskih

društev, zlasti slovenskih.

V naslednjem naj navedem ne-

kaj napisov, katera so nosila slo-

venska društva. Pred slovenskimi

društvi vpletli napis: "Slovenian

Societies, Members of Slovenian

Republican Alliance"; nadalje:

"Federal Republic for Jugoslav-

ia is our ideal"; "Freedom for all

Nations on the Earth"; "Kaiser's

autoocracy must be crushed";

"Onele Sam will protect our little

Slovenian nation"; "The boys

offer their lives, what are you giving?" — "We had better die and

have America live, than live and have America die"; "The American eagle protect you, now you protect him". Talk won't win the war, do something" in zadnji, ka-

terega so Slovenec na izrecne žel-

bojali srbškemu društvu iz Cam-

bia City, se glasi: "All Jugo-

slavians unite into a Federal Repub-

lic"; dečke so imela napis:

"Slovenian girls, we are all for

liberty." Iz teh napisov, dragi či-

telj, lahko spozna, po čem na-

rod hrepene.

Oddo se je izrekel pred ameriškim stolnjiškim na-

radom, da on ne ljubi več cesarjev

in kraljev v kraljevju, pa naj bi bil isti Pe-

ter ali Pavel, ali katerekoli narod-

nosti si hoče, narod hoče biti prost

vseh spon in zasuženja, on hoče

republiko; enako so pokazali Srbi

in resnica je, da so tudi oni za re-

publiko registrirati samo sovražni tujevi.

— Preneha naj se s povratnim

državljana in ga včasih

sploh ni morelo dobiti, kolikor bi

ga potrebovali, zato smo ob raz-

nih prilikah prisiljeni izdati list

samo na štirih straneh.

Adah, Pa.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. in July 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. in July 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. in July 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. in July 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. in July 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. in July 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. in July 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. in July 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. in July 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. in July 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. in July 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. in July 9,

Ciklon v Avstriji

Piše Carl W. Ackerman.

(Konec.)

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. in July 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Kaj je doživel Henry Priesman?

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. in July 9, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

WAR RAGES in FRANCE
They continue their attacks
and our
soldiers
die at the same time.
WE MUST FEED THEM

Ostende, ki je bilo pred vojno slavno belgijsko pristanišče, dočim je zdaj postaja za nemške podmorske čolne. — Dunajski delavec so zabavljali na ta mir. Kot izraženo v "Arbeiter-Zeitung", noče delavski narod miru za vsako ceno.

Tudi cesarja Karola se je dolžilo.

To je bilo značilno ugotovilo, katero je napravila "Arbeiter-Zeitung" koncem kolone, kjer je prinesla pripombe Černina. —

Padev Černina je bil pospešen vsled razkritij francoske vlade, tikajočih se simpatij cesarja Karola za francoske zahteve glede Alzacie in Lotarinške. Protineuški Slovani, konservativni Ogrji in pan-germani so povzročili notranje nemire.

Tudi cesarja Karola se je dolžilo.

Vsek teh nasprotnikov pa je zasledoval svoje lastne cilje, katere je hotel udejstviti. Poljaki niso bili zadovoljni ter so sovražili Hindenburgov in Černinov mir z Rusijo. — Dunajski delavec so zabavljali na ta mir. Kot izraženo v "Arbeiter-Zeitung", noče delavski narod miru za vsako ceno.

Mi hočemo le mir, ki bo dejanski udejstvilo principe, obrazložene od Černina; mir, s katerim se bo njegovo teorijo prestavilo v prakso. Iz tega vzroka nam ne učaja mir kot se ga je sklenil na iztoku in pri katerem je imel Černin toliko posla. Bojimo se namreč, da je cena prevsoka. Bojimo se namreč, da so ti mirovni pogojki, ki kažejo, da moremo imeti le malo zaupanja v teorije Černina, le še bolj potisnili v ozadje mir na zapadu.

Intrige Slovanov.

Slovani so intrigirali proti Černinu, ker so domnevali, da je preveč pronemški. Imenovali so ga "generala Hoffmanna II.", potem ko ga je cesar Karol imenoval generalnim majorjem v avstrijski armadi. Ogrski konservativci so izjavljali, da vodi Černin monarhijo v polom in poraz s tem, da govori o — miru. Sovražili so ga,

ker je sovražil on Tiszo. — Pangermani, zastopani od agentov po Tirpitzove domovinske stranke v Avstriji, so nasprotovali Černinu, ker je govoril več o miru kot pa o zmagi; ker ni hotel mahati z zastavo vojaškega industrializma.

Vse te plemenske organizacije in politične stranke so vrstile kampanjo na Dunaju, da vržejo avstrijski kabinet, da spravljajo v zadrgo mladega cesarja ter izločijo Černina. Končno so bile uspešne in prvi udarec ciklona je zadal Ballhausplatz, kjer se nahajajo uradi avstro-ogrskih ministrstev za zunanje zadeve.

Cesar Karol in grof Černin sta skušala izvesti zelo nevarno politiko. — Cesar je obljudil volilno reformo na Ogrskem. Dne 27. aprila 1917 je v lastnoročnem pismu na grofa Tiszo ugotovil, da želi predložitev priporočil od strani ministrskega predsednika. — Cesar se je zavzemal za neodvisno Poljsko, priklopjeno kroni Avstrije, in je naločil na opozicijo v nemškem glavnem stanu. Mladi vladar je hotel napraviti mir pred boji tega leta v namenu, da bi mogla Avstro-Ogrska dobiti posojila in hrano od zavezničkov. Nobenega dvoma ni, da je v pričetku preteklega leta cesar odobraval francoske aspiracije glede Alzacie in Lotarinške.

Neprestano so nas mučili, da bi dobili informacije, ki so vojaške vrednosti. Ponujali so mi dobro službo v nemški mornarici, če bi jih hotel kaj povedati glede našega brodovja. Ker sem pa vedno odkrovil z glavo, sem moral nositi špange ter trpeti druge nasilnosti.

Tako postopanje je zelo značilno za Nemce. Nemci so nam neprestano pripovedovali, kako kralj bo izginjal ameriška mornarica in kako bodo ladje, ki prevažajo naše čete, torpedirane. Neprestano so besedili o novi podmorninski ofenzivi, kako bodo zavzeli vsa primorska mesta in kako bodo zapadili "angleškega prasiča tja, kamor spada".

Neposredno po kronanju je bil cesar izvanredno prijateljski napram Združenim državam. Ko pa se je diplomatične odnose med Dunajem in Washingtonom prekinilo ter se ni sprejelo grofa Tarnovskyja v Beli hiši kot naslednika dr. Dumbe, je postal "proti-Wilsonski". Izjavil je svojim častnikom v glavnem stanu, da ne bo nikdar poslal kakega poslanika v Washington, dokler bo predsednik Wilson glavni eksekutivni uradnik. Govoril je na sličen način glede princa Siksta iz hiše Bourbon-Parma.

V preteklem decembri je pripomnil cesar proti vojvodini iz Parme, svoji tačni in materi prince:

— Nikdar nisem kritiziral Siksta raditega, ker se bo na drugi strani. Vsak človek ima pravico izbirati za samega sebe.

Nekaj časa pozneje pa je dostavil.

— Nikdar več ne morem sprejeti Siksta pri sebi. V onem času se te pripombe cesarja ni moglo razumeti, kajti znano je bilo med člani družine, da mu je cesar pisal glede mirovnih pogojev. Ko je objavil M. Clemenceau njegovo pismo, tikajoče se "izgubljenih provinc", je postala ta pripomba takoj jasna. Ugotovilo se je, da je cesar že v decembri leta 1917 vedel, kaj je storil princ in da se je bal dneva obračuna.

Dočim je cesar privatno vodil mirovna pogajanja, je njegov minister za zunanje zadeve delal skupno z Berlinom v čisto drugačni smeri in tedaj je prišel polom.

M. Clemenceau je razkrinkal dvojno igro Dunaja in ciklon je udaril na Dunaj v razdaljo enega bloka od cesarske palače. Cesar Karol je bil v aprili bližje izgubi svojega prestola kot je bil katerikoli monarh centralnih sil od pričetka vojne naprej.

Nastop grofa Tisze.

Interesi, ki so najbolj trpeli vsled padca Černina, pa so bili oziroma Nemčija. To je bilo razvidno iz demonstracij nemške stranke po celi Avstriji in iz dejstva, da je nemški kajzer odlikoval Černina z železnim križem prvega reda ob prilikl njegovega odstopa.

V nekem poročilu z Dunaja na "Frankfurter Zeitung" z dne 16. aprila se je glasilo:

— V Salzburgu vihajo danes črne zastave z pretežno številna hiš. Ta nema politična demonstracija kaže bolj jasno kot morejo besede, kakšno važnost se pripisuje rezignaciji grofa Černina in kako zelo občutljivo Nemci izgubo tega državnika.

Padev Černina ni bil le udarec v lice sedanje nemške vlade, ki ga je rabila pri mirovnih manevrih in pre-

senečenje za zunanji svet, ki je domneval, da je delal v soglasju s cesarjem Karolom in Berlinom — pred razkritijem Francozov — temveč je imel za seboj povsem nepričakovane razvoje. Splošno je prevladovalo ob času re-sigurancije Černina domnevanje, da mu bo sledil kak odločen pangerman, naprimjer grof Andrassy ali pa princ Ho-henlohe, avstroogrski poslanik v Berlinu.

Mesto da bi se posvetoval z Berlinom glede naslednjika, je cesar Karol sprejel nasvet moža, kojega nasvetve je preje ignoriral in izvrgel. Mesto da bi iskal kompromisse z Berlinom, je sklenil mir z Budimpešto. Izbral si je manjše izmed dveh zlov.

Imenovanje barona Buriana ni bila zmaga za Nemčijo. Bilo je dejanski zopetno ustanovljenje grofa Tisze na mesto diktatorja dvojne monarhije.

Način, kako se je grofu Tiszi posrečilo predlagati barona Buriana, svojega prijatelja za mesto ministra za zunanje zadeve, se je opisalo v dunajski "Neue Freie Presse" na naslednjem način:

— Cesar je povabil grofa Tisza, naj ga spremi v Alzut, v bližini Dunaja, v avtomobilu. Tekom potovanja je imel grof Tisza priliko predložiti svoje misli glede političnega položaja. V drugem avtomobilu, ki je sledil, sta sedeli baron Burian in generalni priborčnik, princ Lobkowitz. Na povratnem potovanju se je sedeže izmenjalo. Na levici od monarha v cesarjevem avtomobilu je sedel baron Burian, v drugem vozlu pa sta bila grof Tisza in princ Lobkowitz. Kot kažejo vsa znamenja, je sklep monarha dozorel na tem potovanju in baronu Burianu se je poverilo vodstvo zunanjih zavodov.

Po povratku iz Alesuta sta bila grof Tisza in Burian povabljeni na obed. Po obedu se je objavilo formalno imenovanje barona Buriana.

Dvojna monarhija se maje.

Cesar Karol in grof Tisza sta bila edina moža v dvojni monarhiji, ki sta premostila krizo. Vihar pa ni še ponehal. Še pričel se je.

Nemčija ne more biti in ne bo zadovoljna z režimom Tisze. Tisza, kljub njegovemu opoziciji proti demokratičnemu volilnemu sistemu na Ogrskem, ui mož, ki bi podpiral načrte Nemčije glede Centralne Evrope. V tem oziru so pridobili zaveznički vsled dunajske krize.

Tisza se zavzema za močno Ogrsko, za mogočno monarhijo ter ve, kar vedo Ogrji vseh strank, razen skupine Andrassy-Apponyi, da bo pomenila germaniziranu Centralno Evropo smrt dvojne monarhije. Vsled tega ne bo Nemčija počivala, dokler ne dovede do strmoglavljenja Buriana in Tisze. Nemčija je od danes naprej ne le nasprotnica teh mož, temveč tudi sovražnica cesarja Karola.

Razven Nemčije je še veliko drugih narodov, ki bodo vprizorili ofenzivo proti Dunaju in Budimpešti. Ti so slovenski narodi v splošnem. Grof Tisza pomeni za te zatirane narode — rdečo zastavo. Avstrijski Slovani, ki simpatizirajo z zaveznički ter žele prostost po končani vojni, ki hočejo odločenje od Nemčije, ne bodo prenehali s svojo agitacijo. Dasiravno se jih bo morda začasno ustavilo, bodo možje kot je profesor Lammash in njegovi sodelaveci nadaljevali s pokusu, da razbijajo vezi podanštva.

Glavni politični boj v Avstriji od danes naprej ne bo oni glede zvezne z Nemčijo, temveč oni med pangermskimi aneksijonisti ter Madžari Tisze za kontrolo monarhije po vojni.

Bodoča bitka se bo osredotočila krog cesarja Karola. Kampanja odločenja od Berlina bo le sekundarnega pomena. Radi njenega zemljepisnega položaja in radi pomoci, katero je nudila Nemčija Avstriji tekom sedanjega vojne, pa ni Avstro-Ogrska v stanu spreti se z Berlinom, čeprav bi morda cesar in državnički želeli tako.

Primerjajte položaj Avstrije z onim Nemčije v takovzani Centralni Evropi. —

Nemčija je glavni narod. Avstrija je le zaveznik. — Nemčija ima še vedno močno armado in mornarico. Avstro-Ogrska ima le armado druge vrste in skoraj nikake mornarice. Nemčija je prevzela politično in vojaško vodstvo; Avstro-Ogrska pa se je prisililo storiti to, kar je odredila Nemčija. — Nemčija posoja Avstriji po sto milijonov mark vsakega meseca.

Stradajoči zaveznički Nemčije.

Ni ga nobenega drugega naroda, ki bi hotel posoditi Avstriji denar vspršiči sedanjih razmer. Nekatere avstrijske občine so brez vsakega kruha. V drugih občinah pa narod dejanski strada. Dasiravno so Nemci kaj slabu rejeni, so vendar še vedno v stanu zakladati Avstrijo z živilimi, in to je storila Nemčija v januarju tekočega leta, ko je bil Dunaj na robu lakote.

Avstrija bi se ne mogla ločiti od zaveznikov, razen če bi bili zaveznički v stanu zakladati jo z denarjem in živili. Dasiravno bi mogli zaveznički dati na razpolago denar, nimajo sedaj zadosti tonaze, da bi mogli odpeljati v Avstrijo žito. Vsled tega je s praktičnega stališča denarja in živil dvojna monarhija popolnoma odvisna od svojih pruskih sosedov.

Po končani vojni bo stališče Avstro-Ogrske še bolj negotovo. Nemčija bo morala rešiti toliko svojih lastnih problemov življenskega pomena, da ne bo v stanu pomagati svojemu zavezničku, kot je storila ko se je potrebo-

(Nadaljevanje na 6. strani.)

(Nadaljevanje na 4. strani.)

Hiša strahov

LASTNI DOŽIVLJAJ IN NJEGA POJASNITEV.

Spisal Edward Lytton-Bulwer.

Frank je postavil na mizo lučju mislio ujeti. Rečem vam pa s katero je svetil preje. Ukažo to: en sunek moje noge in presem mu, naj zapre vrata. Ko se je ohrnil, da izpolni moje povelje, se je pričel meni nasproti stojeti ob zidu hitro in neslišno pomikati naprej ter obstal en meter oddaljen nasproti meni.

— No, če nič drugega, — sem rekel napol s smehom, — potem mi je to ljubše kot premikanje mize.

Ko sem se zasmajal, je vrgel moj pes glavo nazaj ter pričel tuliti Franku, ki se je obrnil preč, da je potovanje stola učlo. Zapolen je bil s tem, da pomiri psa. Jaz sem imel neprestano obrnjeno pogled v stol ter se mi je zdelo, da razložim na ujem, obdano od modrikastega dima, postavo nekega človeka. Črte pa so bile tako nejasne, da sem pričel dvomiti glede svoje lastne domišljije. Pospa se je medtem zopet pomiril.

— Postavi ta stol meni nasproti zoper: nazaj k zidu, — sem rekel Franku.

Slušal je.

— Ali ste bili vi to, gospod? — je vprašal iter se na kratko obrnil.

— Jaz? — Kaj?

— Dobih sem ravnokar mlaree Cut'm ga zelo močno tu na rameni.

— Ne, — sem rekel. — Imamo pa tukaj opravka s sleparji in čeprav ne boimo zasledili njih umetnosti, jih bomo vendar ujeti, še predno nas popolnoma presenečijo.

Nisva se mudila še nadalje v saloni, kajti bili so premrili in prevlačeni v vesel sem ol, da sem pričel gor v svojo sobo in kognju. Zaklenila sva vrata. To je bila varnostna odredba, katere sva se strogo držala. Spadla sora, katero si je izbral moj sluga, je bila najboljša v celem nadstropju. Bi je zelo prostorna ter imela dva okna na cesto. Postelja, ki je stala nasproti kamnu, v katerem je veselo plapolal ogenj, ni zavzemala posebno dosti prostora. Med oknom in posteljo so se nahajala vrata kabinka, v katerem se je nastanil moj sluga. Ta kabinek je bil zelo majhen ter ni vseboval ničesar drugega kot spalno zofo. Ni kakih zveznih vrat ni bilo, ki bi vodila proti stopnicam. Obstajala tudi niso nobena vrata razven onih, ki so vodila v mojo sobo. Na obeh straneh kamna sta stali dve omari brez ključavnice, ki sta bili prelepjenci z isto melanholično tampo kot zid. Preiskala sva omari natančno, — a nisva našla ničesar drugega kot ključe za občanjanje ženske oblike. Vse se je izkazalo kot popolnoma masivno. Ko sem na ta način svojo sobo pregledal sem se nekoliko ogrel, prizgal smodko ter odšel nato v spremstvo Franka, da dovršim svoje rekonciiranje.

Na odstavku stopnje pred namimi sobami se bila nadaljnja vrata. Bila so trdno zaprita.

— Gospod, — je rekel moj sluga, presenečen, — pri svojem pri-

hodu sem zaprl ta vrata prav tako dobro kot vsa ostala ter jih tuid ni bilo mogoče zapahnti od znotraj, razven.... Predno je

mogel dokončati pričeti stavek,

so se imenovana vrata počasi od-

prla sama od sebe, ne da bi se jih

kdo izmed nju dotaknil. Za tre-

nutek sva se presenečena ozrla

drug v drugo. Ena in ista mi-

se se je pojivalo v obeh, — da

morava namreč tukaj razkriti ka-

ko človeško uplivanje! Sel sem

naprej in služabnik mi je sledil.

Nahajala sva se v majhnem, tem-

neni in pustem prostoru brez vsa-

ke oprave in le par praznih kov-

čevgov in jersbasov je bilo v enem

kotu. Oknice edinega majhnega

okna se bile zaprte ter ni bilo v

sobi nobenega kamna ter nobenih

drugi vrat razven onih, skozi katera sva vrišla.

Na tlemi ni bilo nikake prepro-

ge in tia sama so bila stara in čr-

vita, o čemu se zgovorno priča-

le svetle maroge, kjer se je ta po-

pravilo. Nobenega živega bitja ni

bilo videti, nobenega mesta, kjer

bi se kak slovek mogel skriti.

Dodim sva tako stala ter se ozi-

rala naokrog, so se vrata počasi

zopet sama od sebe zaprla kot so

se bila preje odprla. — Bila sva

črna načrt.

Pričel se me je polastiila tedaj

popisna in neizrazljiva groza,

ne mojega služabnika.

— Mislim celo, gospod, da na-

Potne noge

nico samo neprijetno razčakanje, ampak so tudi zelo škodljive zdravje. Potenje dela namreč noge bo le te, da človek težko hodil poleg tega pa delo poteguje noge tudi hudo in zoper smrdati. Če vam bo si tlori ne pomagati v tej zadavi, ko imate zato le priči priči in hitro odpomček? Ku-

Severa's Foot Powder

(Severa Prašek za noge). Umite si noge vsako noč z goriko vodo, zjutraj si pa nadgrnite s tem praskom po nogah, podpihati, petati in med prsti. Denite nekrji tega praska tudi v čevalj in v nogavicu. Ta pršek je najboljše sredstvo za noge, če se vam potijo, če vas bolijo, srbijo, če so otekli in utrujeti. Ta pršek dela, da so noge čevljii in nogavice suhe. Prodaja se v vseh lekarnah. Cena 25 centov.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

gavanja na prejšnje potovanje pomorja, so značila mornarja. Orto-

grafija in rokopis sta bila na srednje-izobraženega človeka, vendar pa je bilo izražanje pravilno. Skozi vse ljubezne izraze je bilo ečutiti neke vrste divjo strast in sempatam je bilo najti namigavanja na neko skrivnost, ki pa se n'nikala. Ljubezenske afere, temveč nekega zločina.

Midya se morava ljubiti, — se je glasilo, kot se natančno spoj minjam, na nekem mestu, — kajti kako zelo bi naju svet proklinal bi vedel. — Na nekem drugem mestu se je glasilo: — Ne dej svoje spalnice nikdar s kakim drugim, kajti ti govorši v spanju — Na nekem nadaljnem mestu je bilo: — Kar se je zgodilo, se ne da izpremeniti in rečem ti, da ne more nastopiti proti nama nobena na priča, razven če se vračajo mrivi. — Koncem pisma mlajšega datumata je pisala ista ženska roka naprej: — Umri na visokem moreju dne 4. junija, istega dne ko.....

Ruka mi je omahnila in zami-

sil sem se v vsebino tega, kar sem čital. Pričel pa sem se batiti, da bi

premisljevanje v tej smeri razbu-

nilo moje žive.

Trdno sem sklepal, da sem

zavzel pri Judenburgu nek gozd

in so zasmehovali oblast.

Da bo položaj pa še slabši, bo

letošnja žetev prav piča; iz Ukra-

jine se ne dobiva žita in revnje

prebivalstvo ima le malo ali pa

niti jesti.

V mestih in trgih je mogoče

dobiti hrane le v majhnih množi-

nah in le proti zelo pretirani cen-

ni. Ker na deželi skrjavijo hrano

imajo malo lažje življene.

Kakor pravijo informacije pri-

jetniki, si Avstrija kot Ogrska

resno zeli mero, Govore, da se voj-

na vodi samo v prilog Nemčiji in

zavzeli pri Judenburgu nek gozd

in so zasmehovali oblast.

Bilo je že pozno v noči. Skočil

sem pokonec, položil pisma na

mizo, podnetil ogenj v kamnu

ter odprl svoj zvezek Macaulay-a.

Precice mirno sem čital do poldva-

najte ure ter se vlegel nato na

posteljo. Služabniku sem rekel,

da odide v svojo sobo, da pa naj

bidi ter pusti vrata med obema

preostromi odprtima. Nekako dvaj-

set minut se mi je zdelo, kot da

je neki izvanredno mrzli val za-

pahnil na moje lice. Zdela se mi je

da so se vrata proti veči odprala

a vendar ni bilo tako. Obrnil sem

se na levo stran ter videl, kako je

plamen moje luči, kot gibam od

močnega prepresa, plaplap sem in

tja. Vistem trenutku pa je zdrsnila

moja, na mizi poleg revolverja

ter izgubila. Hlito sem skočil po-

konci, prijet z eno roko revolver-

z drugo pa meč, kajti prav ni me

ni mikalo prepustiti svoje orožje

usudu, ki je doletela na mo. Tako

oborožen sem se ozri na tla, a ni

sem mogel zapaziti nobenega sled-

ca. Tedaj pa je nekdo trikrat

haljko potkal pri vzglavlju mo-

je poselje.

— Ali ste vi, gospod? — je za-

klical moj služabnik.

— Ne, bodi pozoren.

Tedaj pa je skočil pes pokonci

nastril ušesa ter se pričel hitri-

potikanje naprej in nazaj. Pri-

tem pa je oziral vame v toku čudo-

vitvenem pogledom, da sem vse

vse svojo pozornost koncentriral

na psa. Naenkrat pa je obstal na

mestu z divjim pogledom in vsaka

dlaka na telesu se mu je najezila

Tedaj pa nisem imel več časa še

nadzorje opazovati svojega psa.

Služabnik je namreč planil iz svo-

je sobe.

Če sem kedaj videl grozo v ka-

jem človeškem lice, sem jo videl

nakrat. Moža hi ne spoznal, če bi

bil srečal na cesti, tako spače-

no je bilo njegovo lice. Letel je

ničemo mene ter pri tem hripano

zrak. Tedaj pa je nekdo trikrat

haljko potkal pri vzglavlju mo-

je poselje.

Dospel je do vrat koridorja, jih

odprli ter zberzel ven. Sledil sem

SLOV. DELAVSKA

PODPORNA ZVEZA

Ustanovljena dne 16. avgusta
1908.Inkorporirana 22. aprila 1909
v državi Penn.

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1098 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.
 Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 118, West Newton, Pa.
 Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 63 Main St., Johnstown, Pa.
 1. Pom. tajnik: FRANK PAVLOVIČ, 624 Main St., Johnstown, Pa.
 2. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRICH, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
 Biagajnik: JOSIP ŽELE, 6502 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
 Pom. biagajnik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. 2, Box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNJI ODBOR:

Predsednik nadzor. odbora: JOSIP PETERNEL, Box 96, Wilcox, Pa.
 1. nadzornik: NIKOLAJ POVSÉ, 1 Grant St., Numrey Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.
 2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 265 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kana.
 1. porotnik: FRANC TEROPČIČ, R. F. D. 8, Box 146, Fort Smith, Ark.
 2. porotnik: JOSIP GOLOV, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Glavni urad: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City.

Ocenjena društva, odmora njihovih uradnikov, so ujedno prošenji, podljili vse dopise naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se posilje edino potom Poštini, Expressini ali Bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov. Nakaznice naj se naslovijo: Blaž Novak, Title Trust & Guarantee Co. in tako naslovljene pošljajo z mesecnim poročilom na naslov gl. tajnika.

V sledujočem, da opazijo društveni tajnik pri poročilih glavnega tajnika kakršnajščnosti, naj to nemudoma naslanjanje uradu glavnega tajnika, da se v prihodnjem popravi.

UNIČENJE

Spisal: L. OSBOURNE

ZA "GLAS NARODA" J. T.

20

(Nadaljevanje.)

Poklical sem ga na stran ter mu razložil svoje križe in težave. — Ne, prijatelj, jaz ne morem prevzeti poveljstva. — Jaz nisem dovoljen zmožen.

— Jaz sem pa mislil, da ste krmar.

— Krmar sem, in se dober krmar. — Toda za kapitana sem malo prefin in preveč popustljiv. — Toda veste kaj? — Če bi mogli Naresa dobiti? — On je izvrsten kapitan in zlodej prve vrste. — Ravno sedaj ima nekaj masla na glavi in si zato ne upa na solnce. — Toda v par mesecih bo njegova stvar pozabljena. — Sedaj privatizira in se ne pokaže nikamor. — Izpremenba zraka bi mu čisto nič ne skodovala.

Z Johnsonom sva se domenila, da bo pripeljal Naresa prihodnjega dne ob šestih zjutraj, dočim mi je "Črni Tom" obljubil pre-skrbeti do istega časa štiri dobre mornarje.

Ko sva stopila mimo vogala, sem začuden obstal. — Na steni je bil velik plakat s sledenim napisom:

Dvesto dollarjev nagrade!

Častniki in mornarji, nasedle ladje "Lastavica" ki se javijo osebno ali pismeno v torek do dvanajstih opoldne v pisarni James Pinkerton, Montano Block, dobe dvesto dollarjev nagrade.

To si ti izmisliš, Jim! — sem vzkliknil. — Ugani si. — In priznati moram, da je tiskar izvrstno rešil svojo nalogu. — Tiskarji so vseeno bolj točni kot pa kapitani. Toda ti še ne veš vsega, maj dragi Louden. — Pravijo, da je ta Godde-dal smrtnovetno bojan. Jaz sem poslal te plakate vsem tukajšnjim zdravnikom, vsem bolnišnicam in vsem lekarnam. — Kaj po-rečeš na to?

Jaz nisem rekel ničesar ampak sem svojega prijatelja samo občudoval.

Vedel sem pa tudi, da bi isto lahko dosegel potom kakih agen-tur, in če bi se poslužil tega sredstva, bi ga ne stalno toliko.

Ko sem ga na to opozoril, se je nasmejnil rekoč:

— Kaj pa je par sto dollarjev več ali manj v našem slučaju? To ne dela nobene razlike. — Boš videl, v treh mesecih bomo šele zaplesali, da bo veselje.

Zatem sva močne, nadaljevala svojo pot. — Pri večerji se je bil pa posehno razvzel. Veliko je jedel in veliko pil.

Ko sva izpila tretjo steklenico šampanjea, se je začel topiti sa-mega ginjanja.

— Kaj ne, Louden, da mi ne zameriš? — Kaj ne, da se ne je-ziš name?

— Za božjo voljo, zakaj bi se vendar jezil?

— Le čakaj, da ti povem. — Jaz vem da si ti zelo rahločuten in prav dobro vem, da si bil razočaran. Jaz sem prepričan, da bi bilo boljše, če bi bil zadevo drugače uredil. Veliko napak sem napravil toda v splošnem m'šlim, da se mi bo posrečilo. — Vem, da bi drug storili boljše, toda tukaj, Louden, tukaj je moja roka, da sem napel vse sile, samo da se mi je toliko posrečilo.

— Ne boli vendar neumen, Jim. — Ali misliš, da sem kdaj dvo-mil o tebi? — Od danes zjutraj občudujem twojo enerzijo in twojo popustljivost. Kar se pa one zadeve tiče....

— Le tiko, Louden. — Jaz nočem o tem ničesar slusati. — No-bene besede več!

— Po pravici rečeno, jaz ti niti povedati nočem, kajti to je stvar, katera se moram sramovati.

— Sramovati! — Ti Louden! — O, nikar ne govoriti tega. — Niti v šali ne smeš rabiti takega izraza — je protestiral Jim.

— Ali ti nikdar ničesar ne napraviš, česar se potom moraš sramovati?

— Ne, — je odvrial in pogledal v stran. — Za marsikatero stvar, katero napravim, pa je ne napravim prav, mi je žal. — Ne gre mi pa v glavo, zakaj bi se moral sramovati.

Sedel sem nekaj časa molče ter občudoval Jimovo naivnost in Jimov značaj. — Zatem sem pa zavzdihnil in rekel:

— Ves kaj, Jim, vsled česar sem najbolj žalosten? — Kot se-daj vse kaže, nikakor ne bom mogel biti tvoja priča pri poroki.

— Pri moji poroki! — je ponovil in tudi on zavzdihnil. — Jaz se zaenkrat še ne bom poročil. — Od takaj bom šel k svoji nevesti ter ji vse povedal. — Težka pot bo, toda kaj se hoče, mora in mora biti.

Pomislil, Jim, da sem te jaz dovedel do tega in valedi tega

je najboljše, da zvrneš vso kriivo name.

— Zakaj nate? — To je bila tudi moja misel. — Toda ti izbor-ne poznaš ljudi in ti ni težko ugantiti njihove misli. — To je vse. Jim se je odpravil k svoji nevesti, jaz sem pa odšel v pisarno, načkal in te se dal svojim sanjam.

Prav dobro sem se zavedel, kakšne naloge sem se lotil in ko sem jo natančno premisliš, me je pretreslo. Tihotapstvo je že samo po sebi zločin. Potom tihotapstva se oslepari država ter se napravi iz revezje še večje revezje. Toda vtihotapljeni opij je še vse nekaj hujšega. To se pravi zastrupiti s ludim strupom in tisoče in tisoče ljudi. — Gledate tega sem si bil čisto na jasnom. — Toda moji osebni interesi so premagali in zatrli moje moralno čustvo.

Deseto poglavje.

JIMOVA POROKA.

Ko sva naslednjega jutra s Pinkertonom vstala, je nekdo močno potrkal na vrata. — Vstopila sta Johnson in kapitan Nares. Kapitan je držal med zobjmi smodko ter se radovno oziral po pisarni. Pred vratimi so stali štirje mornarji, veliki in močni ljudje, ne-prijazni obrazovi.

— Jim, to je kapitan Nares. — Kapitan, to je gospod Pinkerton — sem ju predstavil.

Nares je molče prišel in vpri v nahu svoj pogled. — Njego-ve jasne, ostre, svetlo-modre oči hotela naju prodreti.

— To je torej gospod Nares? — je vzlknil Jim veseli. — Dobro jutro, kapitan! — Zelo me veseli, da vas poznam. — O vas sem slišal že veliko dobrega.

Nares je nekaj zamrnil, kot da mu ta hvala ničkaj ne ugaja.

— Menda že veste, zakaj sem vas klical? — Poveljevali boste ladji "Norah Creina", ki je namenjena na Midway otok. — Tam boste razložili neko polomljeno ladjo ter se podali s tem blagom v Honolu, iz Honolu pa nazaj v San Francisco. — To je jasen načrt, kaj ne?

— Iz nekega vzroka, katerega vi, kot slutim, dobro poznate, b' se mi ta pot dopadla. — Prej se pa morava še glede nekaterih točk sporazumeti, gospod Pinkerton.

— Le govorite!

(Dalje prihodnje.)

RAZNE TINTE.

Ssimpatične tinte se imenujejo one, katere so nevidne, kadar pišemo z njimi. Vidijo se le toliko za pisave, kolikor se kaže mokrota. Ko se zadnja posuši, je papir bel. Da se pisava vidi, treba je pripomočkov, kakor n. pr. mraza in topote. Pismo se mora potegniti ali skozi mrzlo vodo, ali se mora držati nad ognjem, ali pa se mora pomočiti s kakšno tekočino. Nekaj takšnih tint in sredstev smo že navedli, druga pa sledijo na tem mestu!

Modra pisava. — Piše se z novim in snažnim peresom z raztoplino navadnega vitrijola, ki kateri se mora dati malo razjedne rude. V vodi se nekoliko modre barve, ki so pripravljene za vodo razmnoži in z njim se potegne s čopičem čez pisavo. Zadnja je potem lepo modra.

Rdeča in zelena pisava. — V vodi vodi pokuhaj modre listke v rizi evočne molzie, ki je kot plevel znana. Najbolje je, ako na trgaški listki v glinasto posodo, jih poliješ s kropom, dobro prenamešči in pustiš, da se ohladijo. Med hlašenjem mora biti posoda pokrita. Ohlajeno tekočino precedi skozi snažen prst in jo hrani, dokler je ne rabiš. Ako pišeš s to tekočino na papir, imej pripravljeno gobo, kateri se namešči na eni strani v z vodo pomešan vitrijolni vjet, na drugi strani pa v raztoplino vinsko-kamene soli in vprasaj, kakšna naj postane pisava, rdeča ali zelena. Kakor druga oseba želi, tako lahko storis. Vitrijolni vjet, s katerim potegneš po pisavi, naredi zadnjo rdečo, raztoplino vinsko-kamene soli pa zeleno.

Rdeča in zelena pisava. — V vodi vodi pokuhaj modre listke v rizi evočne molzie, ki je kot plevel znana. Najbolje je, ako na trgaški listki v glinasto posodo, jih poliješ s kropom, dobro prenamešči in pustiš, da se ohladijo. Med hlašenjem mora biti posoda pokrita. Ohlajeno tekočino precedi skozi snažen prst in jo hrani, dokler je ne rabiš. Ako pišeš s to tekočino na papir, imej pripravljeno gobo, kateri se namešči na eni strani v z vodo pomešan vitrijolni vjet, na drugi strani pa v raztoplino vinsko-kamene soli in vprasaj, kakšna naj postane pisava, rdeča ali zelena. Kakor druga oseba želi, tako lahko storis. Vitrijolni vjet, s katerim potegneš po pisavi, naredi zadnjo rdečo, raztoplino vinsko-kamene soli pa zeleno.

North Chicago, Ill. in okolina: Anton Kob in Math. Ogrin.

St. Chicago, Ill.: Frank Cerne. Springfield, Ill.: Matija Barbočič. Waukegan, Ill. in okolina: Math Ogrin in Frank Petkovsek.

Franklin, Kana. in okolina: Frank Lenkovic.

Kingo, Kana.: Mike Pencil. Kitzmiller, Md. in okolina: Frank Vodopivec.

Baltic, Mich.: M. D. Likovich.

Calumet, Mich. in okolina: M. F. Kobe, Martin Rade in Pavel Shultz.

Detroit, Mich.: Paul Bartel.

Chisholm, Minn.: Frank Govze, Jak Petrlich.

Ely, Minn. in okolina: Ivan Gouze, Joe J. Peshe, Anton Poljanec in Louis M. Perusek.

Evelleth, Minn.: Louis Govze in Jurij Kotze.

Gilbert, Minn. in okolina: L. Vesel, Hibbing, Minn.: Ivan Poule.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

Great Falls, Mont.: Math. Urih.

Klein, Mont.: Gregor Zobec.

Roundup, Mont.: Tomáš Paulin.

Gowanda, N. Y.: Karl Sternska.

Little Falls, N. Y.: Frank Masle.

Barberton, O. in okolina: Math Kramar.

Bridgeport, O.: Michael Kočvar.

Cleveland, O.: Frank Slapnik.

Debrecen, Chas. Karlinger, Frank Meh in Jakob Remšek.

Lorain, O. in okolina: Louis Balant in J. Kumšek.

Niles, O.: Frank Kopovček.

Youngstown, O.: Anton Kikelj.

Oregon City, Oreg.: M. Justin in J. Misley.

Allegheny, Pa.: M. Klarich.

Ambridge, Pa.: Frank Jakš.

Beemer, Pa.: Louis Hribar.

Broughton, Pa. in okolina: Anton Pavec.

Burndale, Pa. in okolina: John Demšar.

Cavensburg, Pa.: John Koklich.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk, Vito Rovanšek.

Claridge, Pa.: Anton Jerina in Ant. Kozoglov.

Export, Pa.: Louis Supančič.

Forest City, Pa.: Mat. Kamin in Fr. Leben.